

ILMASTONMUUTOS-SUKUPOLVI

Nuorten ilmastoahdistuksesta ja -aktivismista on tullut maailmanlaajuinen ilmiö. Ilmastonmuutoksesta on tullut sukupolvikokemus. Lukiolaiset ovat lakkoilleet ja marssineet ilmaston puolesta mm. Belgiassa ja Saksassa. Ruotsalaisen ilmastoaktivistin **Greta Thunbergin** esikuvan mukaan syntynyt ”Fridays for Future” -ilmastoliike on levinnyt myös Suomeen.

Kun Sanomalehtien liiton vuodenvaihteessa teettämässä kyselytutkimuksessa kysyttiin tärkeimpiä asioita 13–15-vuotiailta tulevalta hallituskaudella, kärjessä oli ilmaston- ja ympäristönsuojelun edistäminen. Maaliskuun alussa toteutettiin Sitran kanssa nuorten 15–28-vuotiaiden ilmastokokous Finlandia-talossa. Nuorten Agenda 2030 -ryhmä linjaa, mitä ilmastotekoja Suomessa tulee tehdä tästä päivästä alkaen. Ryhmän puheenjohtajan **Siiri Mäkelän** mukaan keskustelu ei voi jäädä enää yksittäisten ihmisten kulutusvalintoihin, vaan tarvitaan poliittisia päätöksiä.

Mikko Salasuo ja **Antti Häkkinen** kirjoittavat Tieteen päivien kirjassa *Käikenlaista rohkeutta* (Gaudeamus 2019) eri sukupolvien ihanteista artikkelissa ”Kansallinen ja kansainvälinen suomalaisten sukupolvien ideaaleissa”. Viimeisenä he kuvaavat nykyistä globaalisukupolvea (2001–30 syntyneet), joka vasta tunnustelee vanhemmiltaan perimäänsä maailmaa. Tällä sukupolvella päällimmäisenä on suuri huoli luonnosta, ilmastomuutoksesta ja ympäristökysymyksistä.

Suomen Akatemian rahoittaman WISE-hankkeen blogeissa käydään keskustelua tulevaisuuden sopeutumisesta. Vahva vastakkainasettelu toivon ja pelon välillä on leimallista ympäristökeskustelulle, ja vaihtoehdot tahdotaan nähdä poissulkevana. Filosof **Ville Lähde** kysyy, ”miksi ihmeessä maailma ei voisi antaa eväitä kumpaankin? Jos faktat jotain kertovat niin sen, että nykymaailma on sekä toiveikas että pelottava”. Toinen hankkeessa oleva filosofi, **Tere Vadén**, puolestaan kysyy, kuinka pitkälle tulevaisuuden suomalainen konsensus säilyy, kun vastakkain ovat ilmastomuutoksen

työnsäilyminen 1,5°C:n lämpenemiseen ja suomalaisen elinkeinoelämän ja pääoman toimintaedellytykset.

Salasuo ja Häkkinen pohtivat Tieteen päivien kirjan sukupolvikirjoituksessaan, tulisiko globaalisukupolvesta ensimmäinen sukupolvi, joka olisi aidosti valmis karsimaan kulutuksesta ja elintasosta ekologisten arvojen hyväksi? He toteavat, että tämä sukupolvi ”tarvitsee rohkeita tekoja ja globaaleja sankareita työntämään syrjään aiempien sukupolvien ummehtuneita, paikalleen junnautuneita ja jopa tuhoisia ideaaleja”.

NUORET OVAT AIKAISEMPAA KIINNOSTUNEEMPIA POLITIIKASTA

Nuorten asenteet demokratiaa kohtaan ovat myönteisiä ja nuoret arvostavat sitä. Vuoden 2018 Nuorisobarometrissa selvitettiin nuorten käsitteitä omista mahdollisuuksistaan ja keinoistaan vaikuttaa yhteiskunnassa. Barometri toteutetaan vuosittain Valtion nuorisoneuvoston ja Nuorisotutkimusverkoston yhteistyönä. Nuorisobarometri osoittaa, että nuorten kiinnostus politiikkaan on kasvanut: Vuoden 2018 kyselyssä politiikasta ainakin jonkin verran kiinnostuneiden osuus on suurempi (61 %) ja vastaavasti kokonaan välinpitämättömien osuus pienempi (8 %) kuin kertaakaan aiemmin yli 20 vuoden seuranta-aikana. Myös poliittisessa toiminnassa mukana olleiden määrä on kasvanut erityisesti alle 20-vuotiaiden ryhmässä. ”Demokratian on pelätty rikkoutuneen. Tämän Nuorisobarometrin valossa ainakaan nuorten uskosta vaikuttamiseen ja halusta toimia asioiden muuttamiseksi ei tarvitse olla huolissaan”, toteaa Nuorisobarometrin toimittaja **Elina Pekkarinen**.

Yhä useampi nuori kokee ilmastomuutoksen, maailmanpoliittiseen tilanteeseen ja kansainväliseen terrorismiin liittyvää epävarmuutta. Näihin globaalin mittakaavan ilmiöihin liittyvä epävarmuus on kymmenessä vuodessa lisääntynyt jyrkästi. Siksi on ehkä yllättävää, että maailman tulevaisuuden suhtaudutaan keskimäärin aiempaa optimistisemmin.

Ilari Hetemäki